

Maak uw werkplek babyproof!

> *Werk in je voordeel*

Werken met chemische stoffen kan, zoals dat netjes heet, “schadelijk zijn voor de voortplanting.” Bedoeld wordt dat het verwekken van kinderen moeilijker kan worden, dat de levensvatbaarheid van de vrucht aangetast kan worden of zelfs de gezondheid van het kind!

De stoffen die het nageslacht en de geslachtsorganen van mannen en vrouwen kunnen beïnvloeden noemt men **voor de voortplanting giftige stoffen**.

Vaak is het voor mannen en vrouwen die kinderen willen krijgen niet eenvoudig om na te gaan of de stoffen waar zij mee werken deze gevaren ook in zich hebben. Zorgen op dit punt zijn dus niet eenvoudig weg te nemen. En het is ook een akelige gedachte, waar je eigenlijk liever niet te lang bij stilstaat. Aan de andere kant is het gevaar toch wel zo concreet en aanwezig dat er iets gedaan moet worden.

Praten over de voortplantingseffecten van chemische stoffen is de eerste stap die nodig is om gevaarlijke situaties te voorkomen. Het is niet de bedoeling daardoor onnodige angst op te roepen. FNV Bondgenoten heeft daarom werknemers gevraagd wat ze weten van de chemische stoffen waarmee ze werken en of ze zich wel of niet zorgen maken over de mogelijke gevolgen.

Uit dit onderzoek bleek, dat iets meer dan de helft van alle werknemers uit de Metaal-industrie weet dat er gewerkt wordt met voor de voortplanting giftige stoffen. Maar ook een groot deel (meer dan 60%) van de werknemers weet niet zeker of dat ook voor hem of haar geldt. Iets minder dan de helft maakt zich daar ook zorgen over.

Risico's vóór, tijdens en ná de zwangerschap

In alle drie de stadia - vóór, tijdens en na de zwangerschap - kunnen voor de voortplanting giftige stoffen schadelijk zijn.

Vóór de zwangerschap: voor mannen en vrouwen

Voor de voortplanting giftige stoffen kunnen leiden tot verminderde vruchtbaarheid en afwijkingen bij het ongeboren kind. Ook kunnen ze leiden tot vroeg- of doodgeboortes of een verlaagd lichaamsgewicht. Deze effecten kunnen het gevolg zijn van blootstelling van de vrouw én de man (!), voorafgaand aan de zwangerschap. Het is daarom van belang dat mannelijke én vrouwelijke werknemers op de hoogte zijn van de risico's die ze lopen. Iedere werkgever hoort deze risico's te kennen. Vraag uw werkgever er dus naar of neem bij twijfel contact op met een bedrijfsarts via het spreekuur van de Arbo-dienst.

Tijdens de zwangerschap: voor vrouwen

Vooral in de eerste 2-3 maanden is het ongeboren kind extra gevoelig. Tijdens de zwangerschap is het daarom zaak om extra alert te zijn op het werken met voor de voortplanting giftige stoffen. Ook contact met virussen en bacteriën en radioactieve straling moet zo veel mogelijk worden vermeden. Is hier wél kans op, meld uw zwangerschap dan zo snel mogelijk aan uw werkgever zodat in overleg zonodig maatregelen genomen kunnen worden.

Vanaf maand 3 is de kans dat er iets misgaat tijdens de zwangerschap kleiner geworden. Desalniettemin is het belangrijk jezelf te blijven beschermen tegen voor de voortplanting giftige stoffen en virussen en bacteriën. Daarnaast is het aan te raden om niet zwaar te tillen (niet meer dan 5-10kg per keer), hard geluid te vermijden (geluid van meer dan 80dB(A)) en stresssituaties te voorkomen.

Na de zwangerschap: voor vrouwen

Wanneer u na de zwangerschap weer aan het werk gaat is het nog steeds zaak om gedurende een aantal maanden rustiger aan te doen. Tevens is het van belang dat u zolang u borstvoeding geeft niet wordt blootgesteld aan stoffen zoals bestrijdingsmiddelen, oplosmiddelen en loodverbindingen.

Voor de voortplanting giftige stoffen herkennen

De leverancier is wettelijk verplicht om op het etiket van een stof of product de bijbehorende 'gevaarssymbolen' en 'Risk- en Safety-zinnen' aan te brengen. Deze verplichting geldt ook bij overheveling in kleinere verpakkingen. R-zinnen geven de gevaren (*Risks*) aan. S-zinnen geven veiligheidsaanbevelingen (*Safety*). Deze zinnen moeten ook worden vermeld op de Veiligheids Informatie Bladen (VIB's) van de stof of het product. Voor de voortplanting giftige stoffen zijn te herkennen aan de volgende R-zinnen:

R-zinnen voor de voortplanting giftige stoffen

- R 46** Kan erfelijke genetische schade veroorzaken
- R 60** Kan de vruchtbaarheid schaden
- R 61** Kan het ongeboren kind schaden
- R 62** Mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid
- R 63** Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind
- R 64** Kan schadelijk zijn via de borstvoeding

Worden één of meer van deze R-zinnen vermeld, dan moet u dus extra voorzichtig zijn. Via de Arbo-site van FNV Bondgenoten is een officiële lijst van stoffen die voor de voortplanting giftig zijn te vinden (zie www.arbobondgenoten.nl onder het dossier gevaarlijke stoffen). In de Babyproofbox vindt u een lijst van voor de voortplanting giftige stoffen die FNV Bondgenoten speciaal voor de metaal heeft gemaakt.

Risico's in de Metaalindustrie

In de Metaalindustrie worden nog veel stoffen gebruikt die schadelijk zijn voor de voortplanting, de zwangerschap en/of het kind via het geven van borstvoeding. Te denken valt aan oplosmiddelrijke lakken, lakken die loodchromaat bevatten (sommige primers en/of topcoats) en chroombaden in galvanische bedrijven. Ook sommige thinners die gebruikt worden voor het ontvetten of reinigen zijn verdacht. Oplosmiddelen zoals 'tri' en 'per' (in dampontvettingsbaden), toluen en xyleen, zijn bewezen schadelijk voor de voortplanting.

Werkzaamheden in de metaal waarbij werknemers in contact kunnen komen met voor de voortplanting giftige stoffen zijn bijvoorbeeld:

- > verfspuiten;
- > RVS-lassen;
- > galvaniseren;

- > het ontvetten met thinners e.d. en het reinigen van de spuitapparatuur;
- > het onderhouden of reinigen van dampontvettingsbaden;
- > het verwerken van staalplamuur.

Wat moet uw werkgever doen?

De Arbo-wetgeving verplicht elk bedrijf onder meer om:

- > Te onderzoeken (of laten onderzoeken) aan welke risico's de medewerkers blootstaan. Dit wordt aangeduid met de term '**Risico-Inventarisatie en -Evaluatie**' (RI&E).
- > Als medewerkers in contact kunnen komen met chemische stoffen, **nader onderzoek** te doen naar de **mate** van blootstelling. Dit kan gebeuren door schattingen, berekeningen of metingen.
- > Als gewerkt wordt met voor de voortplanting giftige stoffen/producten, deze te **registreren** in een register.
- > Een **Plan van Aanpak** op te stellen om de risico's, waar nodig, te verlagen.
- > De medewerkers **voor te lichten** over de risico's van gevaarlijke stoffen.

Vragen en informatie

- > De bond gaat verder met het ontwikkelen van informatie en hulpmiddelen waarmee u zelf beter een rol kunt spelen bij een meer verantwoorde omgang in uw bedrijf met stoffen. In de Babyproofbox vindt u alvast een handige checklist, een lijst met voor de voortplanting giftige stoffen, voorbeelden van 'goede praktijken' en voorbeeldbrieven voor uw leverancier van deze stoffen of arbodienst.
- > Meer uitgebreide informatie over werk en zwangerschap is te vinden in de brochure "Alles over Werk en Zwangerschap" van FNV Bondgenoten.
- > Wilt u meer informatie of heeft u vragen over chemische stoffen, dan kunt u contact opnemen met **de Arbotelefoon**. Deze is bereikbaar op telefoonnummer **030-2738738** (maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 13.00 uur).
- > Bekijk op www.arbobondgenoten.nl het dossier; 'voor de voortplanting giftige stoffen' (te vinden via Gevaarlijke stoffen/Informatie over specifieke stoffen/Voor de voortplanting giftige stoffen).

Lid worden?

De vakbond heeft de toekomst. Bel daarom met **0900-9690** (lokaal tarief).

18206-babyproofMetaal

> *Werk in je voordeel*